

О.А. Андренко¹, О.С. Мордовцев², С.М. Мордовцев¹

¹ Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, Україна

² Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Україна

ІНТЕГРАЛЬНИЙ ІНДЕКС ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

У статті було проведено критичний аналіз моделей інтегрального показника фінансового стану та рівня кредитоспроможності підприємств водопостачання та водовідведення України. Розроблено методичний підхід до інтегрального оцінювання фінансового стану таких підприємств за допомогою методу багатомірного статистичного аналізу, що дозволяє отримати галузевий рейтинг підприємств водопостачання. Зроблено висновок, що результати дослідження мають прикладне значення та можуть бути ефективно використані керівництвом підприємств при розробці антикризових управлінських рішень

Ключові слова: підприємство, фінансовий стан, інтегральна оцінка, рейтинг, кредитоспроможність, клас боржника

Постановка проблеми

Фінансово-економічні та експлуатаційно-технічні показники більшості підприємств водопровідно-каналізаційного господарства України є недосить задовільними. Необхідність заміни та оновлення застарілих основних засобів, капітального ремонту мереж водопроводу потребує значних фінансових витрат. У той же час, постійне зростання собівартості послуг та інших операційних витрат при обмеженні тарифів призводить до того, що переважна більшість комунальних підприємств галузі є збитковими. Проблема стабільності фінансового потенціалу комунальних підприємств водопостачання залежить від реалізації нової стратегії розвитку галузі, при розробці якої необхідно здійснити всебічну комплексну оцінку фінансово-господарської діяльності кожного підприємства на основі ретроспективної інформації. Різноманітність існуючих методичних підходів до інтегральної оцінки фінансового стану і рівня кредитоспроможності підприємств водопостачання вимагають подальшого науково-методичного обґрунтування та розробки єдиного підходу для всіх підприємств галузі, що зумовило актуальність дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Теоретичні, методичні та практичні проблеми комплексної оцінки фінансового стану та кредитоспроможності підприємств водопостачання викладено в працях і дослідженнях українських учених В. Бардакова [1], Г. Агаджанова [2], С. Федулової [3], В. Перевознюк [5], Г. Клебанової, О. Димченко [6], О. Рудаченко [7] та ін. У переважній більшості робіт [1-3] пропонується використовувати класичні коефіцієнтні методи аналізу та оцінки фінансового стану комунальних

підприємств галузі.

Згідно Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки, при складанні плану рекомендується провести порівняльний аналіз фінансового стану за допомогою запропонованих коефіцієнтів рентабельності, фінансової стійкості та ліквідності [4]. В. Перевознюк [5] запропонував розраховувати інтегральний показник оцінки фінансового стану підприємств водопостачання, який сформовано на основі п'яти різних за змістом, вагомістю та одиницями виміру індикаторів (рентабельності, ліквідності, фінансової стійкості, ділової активності та якісної характеристики майнового стану). В роботі Р. Валкаускаса [8] наведено інтегральний показник фінансового стану підприємства, який є лінійною комбінацією дев'яти індикаторів: загальна ліквідність, відношення чистого оборотного капіталу до активів, коефіцієнт фінансової автономії, коефіцієнт фінансової стабільності, коефіцієнт фінансових витрат (відсотків), коефіцієнт чистої рентабельності, коефіцієнт рентабельності активів, чистий оборотний капітал, оборотність активів. В роботі [6] запропоновано моделі нечіткої нейронної мережі для інтегральної оцінки фінансового стану підприємств житлово-комунального господарства за основи п'яти діагностичних показників (частка коштів у виробничій сфері; оборотність активів; коефіцієнт трансформації; коефіцієнт фінансової незалежності; коефіцієнт швидкої ліквідності; рентабельність капіталу), що дозволяє діагностувати ймовірність кризового стану комунального підприємства.

Слід зазначити, що інвестування підприємств водопостачання безпосередньо залежить від результатів інтегральної оцінки їх кредитоспроможності. Порівняльний аналіз найпоширеніших методів оцінки креди-

тоспроможності позичальників надано у роботах [8-9]. Крім того, НБУ та вітчизняні банки розробляють власні методики інтегральної оцінки класу позичальника з використанням методів багатовимірного статистичного аналізу [10] в рамках кредитного скорингу [12]. Проте, не дивлячись на те, що частина методик розрахунку інтегрального показника офіційно затверджені на рівні Міністерства фінансів і НБУ, результати оцінок, отриманих за допомогою різних підходів, можуть суперечити один одному.

Постановка завдання

Мета дослідження полягає в розробці методичного підходу до інтегральної оцінки фінансового стану підприємств централізованого водопостачання та водовідведення з використанням методу багатовимірного статистичного аналізу.

Виклад основного матеріалу дослідження

Інтегральна оцінка фінансово-господарської діяльності підприємств водопостачання дозволяє скласти галузеві рейтинги, що, в перспективі, дає можливість виявити причини нестійкого фінансового стану підприємств-аутсайдерів та розробити програми оздоровлення фінансового потенціалу. Узагальнення теоретичних та методичних розробок стосовно інтегральної (комплексної) оцінки фінансового стану підприємств засвідчує відсутність єдиного підходу до відбору системи показників-індикаторів, які формують інтегральний індикатор.

У більшості випадків інтегральний індикатор фінансового стану підприємства являє собою лінійну комбінацію показників з ваговими коефіцієнтами. Так, згідно з Порядку проведення оцінки фінансового стану потенційного бенефіціара інвестиційного проекту [12], інтегральний показник для підприємств водопостачання запропоновано обчислювати за формулою:

$$Z = w_0 + \sum_{n=1}^5 w_n K_n, \quad (1)$$

де K_1 – коефіцієнт покриття; K_2 – коефіцієнт фінансової незалежності; K_3 – коефіцієнт рентабельності продажів за фінансовими результатами операційної діяльності; K_4 – коефіцієнт рентабельності активів чистим прибутком; K_5 – коефіцієнт оборотності оборотних активів; вагові коефіцієнти: $w_0 = -0,5$; $w_1 = 0,025$; $w_2 = 1,9$; $w_3 = 0,45$; $w_4 = 1,5$; $w_5 = 0,03$.

Висновок про якість фінансового стану підприємства робиться на основі присвоєння йому класу згідно з інтерпретацією значень інтегрального показника [12]. Класи за рівнем фінансового стану слід інтерпретувати таким чином:

клас 1 – високий рівень спроможності виконувати зобов'язання та найменша ймовірність дефолту;

клас 2 – достатній рівень спроможності виконувати свої зобов'язання та незначна ймовірність дефол-

ту;

клас 3 – нижче середнього рівня спроможності виконувати зобов'язання;

клас 4 – фінансовий стан є нестабільний і свідчить про наявність ознак неплатоспроможності;

клас 5 – високий рівень ймовірності дефолту.

У таблиці 1 наведено результати розрахунку інтегрального показника фінансового стану з присвоєнням класу для двадцяти підприємств водопостачання та водовідведення, що функціонують в обласних центрах України. Результати розрахунку показали, що до першого класу віднесено тільки три підприємства: КП «Дніпроводоканал», КП «Чернівцівводоканал», МКП «Хмельницькводоканал», тому що найбільший внесок в інтегральний показник дає коефіцієнт фінансової незалежності (його значення для даних підприємств перевищує 0,8) з вагою 1,9. У той же час ці три підприємства є збитковими, що ставить під сумнів такий високий результат. На нашу думку, необхідно скоригувати вагові коефіцієнти для кожного показника.

Аналіз фінансового потенціалу нерозривно пов'язаний з оцінкою кризового стану підприємства та рівня його кредитоспроможності. Т. Клебанової, О. Димченко, О. Рудаченко провели дослідження ймовірності фінансової кризи комунальних підприємств на основі найпоширеніших моделей – Альтмана, Фулмера, Спрінггейта, Таффлера і Тішоу, Сайфулін, Лиса, Зайцевої, Мігуссі і Олсона і зробили висновок щодо недосконалої інструментарію прогнозування кризового стану в Україні та незастосовності деяких моделей у вітчизняних реаліях [6, с. 149-153].

Вітчизняними банками застосовуються рейтингова модель інтегральної оцінки позичальників-підприємств, яку затверджено Національним банком України. Вона зводиться до визначення класу боржника [11] – це підвищує ефективність оцінки і знижує кредитні ризики. Для підприємств водопостачання інтегральний показник обчислюється за формулою:

$$Z = 1,719 + 0,648X_1 + 0,662X_2 + 0,476X_3 + 0,596X_4 + 0,468X_5 \quad (2)$$

де показники X_k ($k=1$ до 5) характеризують період повного обороту запасів; спроможність обслуговування боргу валовим прибутком; спроможність фінансування чистих неопераційних витрат за результатами операційної діяльності; період повного обороту кредиторської заборгованості; період повного обороту дебіторської заборгованості, відповідно. Висновок про рівень кредитоспроможності підприємства робиться на основі присвоєння йому класу згідно з інтерпретацією значень інтегрального показника [11]. Результати розрахунку інтегрального показника і класу боржника-підприємства водопостачання надано у таблиці 1. Розрахунки показали, що перший клас присвоєно тільки одному підприємству – Філія «Дефоксводоканал» Одеса. Комунальні підприємства КП «Винницяводоканал», КП «Харківводоканал», КП «Львівводоканал», мають низький рівень кредитоспроможності (клас 8-9).

Відзначимо, що показники ділової активності вносять найбільший внесок в інтегральний показник. При цьому відсутні важливі показники, що характеризують

фінансову стійкість і платоспроможність, що ставить під сумнів об'єктивність отриманих результатів.

Таблиця 1

Порівняльний аналіз моделей інтегральної оцінки підприємств водопостачання

Підприємство	Модель оцінки фінансового стану [12]			Модель оцінки кредитоспроможності [11]		
	Інтегральний показник фінансового стану	Клас за рівнем фінансового стану	Позиція в рейтингу	Інтегральний показник боржника -	Клас боржника	Позиція в рейтингу
КП «Водоканал» Запорізька ДМ	1,169	1	1	2,106	4	7
МКП «Хмельницькводоканал»	1,145	1	2	2,395	4	5
КП «Чернівціводокал»	0,847	1	3	1,096	6	15
МКП «ВУ ВКГ* міста Херсона»	0,795	2	4	2,106	4	6
КП «Луцькводоканал»	0,756	2	5	1,945	5	8
КП «ВУ ВКГ міста Ужгорода»	0,709	2	6	2,571	3	3
Філія «Іефоксводоканал» Одеса	0,609	2	7	3,933	1	1
КП «Житомирводоканал» ЖМР	0,556	2	8	1,41	6	13
ЛЛМКП «Львівводоканал»	0,544	2	9	0,249	8	18
РОКПВКГ «Рівнеоблводоканал»	0,502	2	10	3,09	2	2
КП «Винницяводоканал»	0,404	2	11	-0,032	9	19-20
КП «Черкасиводоканал»	0,398	2	12	2,441	4	4
КП «Тернопільводоканал»	0,303	2	13	1,296	6	14
КП «Дніпроводоканал»	0,231	2	14	1,763	5	9
КП «Полтававодоканал»	0,204	2	15	1,567	5	11
КП Компанія «Вода Донбасу»	0,091	2	16	0,891	6	16
КП «Івано-Франківськводокотехпром»	-0,043	3	17	1,615	5	10
ПАТ «АК Київводоканал»	-0,192	3	18	1,538	5	12
КП «Харківводоканал»	-0,381	3	19	-0,032	9	19-21
ОКВП «Дніпро-Кіровоград»	-0,481	3	20	0,636	7	17

* ВУ ВКГ – Виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства

З таблиці 1 випливає, що підприємства, які мають високий рівень кредитоспроможності, позиціонується в нижніх рядках рейтингу за результатами розрахунку інтегрального показника фінансового стану.

Авторами статті запропоновано методичний підхід інтегральної оцінки фінансового стану підприємств водопостачання, структурна схема якого надана на рисунку 1. Головною метою є забезпечення ефективного управління фінансовим потенціалом підприємства водопостачання та водовідведення. Серед основних завдань необхідно виділити розробку моделі інтегрального індексу фінансового стану підприємства, впровадження та удосконалення інформаційної системи моніторингу фінансово-господарської діяльності підприємства; організацію безперервної комплексної оцінки основних показників, що характеризують фінансовий потенціал підприємства.

Перед розробкою економіко-математичної моделі інтегрального індексу та відповідного програмного забезпечення необхідно на основі ретроспективної інформації провести аналіз наявності ресурсів необхідних для зміцнення фінансового потенціалу підприємства та можливості підприємств водопровідно-каналізаційного господарства України до здійснення інвестиційної діяльності.

Для побудови моделі інтегрального індексу фінансового стану підприємства запропоновано використовувати економіко-математичну модель, основану на методі головних компонент. Головні компоненти є укрупненими показниками, які відображають об'єктивно існуючі, але безпосередньо не спостережувані закономірності між частинними індикаторами. Лінійна модель, що базується на методі головних компонент і оцінює n підприємств галузі на

Рис. 1. Методичний підхід до інтегральної оцінки фінансового стану підприємств водопостачання

підставі m частинних індикаторів, записується у вигляді:

$$\mathbf{F} = [\tilde{\mathbf{I}} \cdot \mathbf{W}^T] \cdot \mathbf{\Lambda}^{-0.5}, \quad (1)$$

де $\mathbf{F} = (F_1, F_2, \dots, F_n)^T$ – центрований і нормований вектор-стовпець головних компонент; $\tilde{\mathbf{I}}$ – матриця початкових центрованих частинних індикаторів \tilde{i}_j^k ; \mathbf{W}^T – транспонована матриця, у якій елементами є нормовані власні вектори-стовпці $w_k = (w_1^k, w_2^k, \dots, w_m^k)^T$ коваріаційної матриці \mathbf{S} , відповідні власним значенням λ_k ; $\mathbf{\Lambda}^{-0.5}$ – діагональна матриця, що містить елементи $\lambda_k^{-0.5}$; j – номер підприємства ($j=1, \dots, n$); k – номер індикатора ($k=1, \dots, m$).

Для побудови інтегрального індексу обрано наступні показники: коефіцієнти покриття, фінансової незалежності, рентабельності оборотного капіталу, чистої рентабельності, оборотності оборотних активів. Частинні безрозмірні індикатори підраховано за формулою:

$$i_j^k = \frac{\pi_{kj} - \tilde{\pi}_{kj}}{\sigma_{kj}}, \quad (2)$$

де $\tilde{\pi}_{kj}$ – середнє значення статистичного показника k -го показника для підприємства j , σ_{kj} – середнє ква-

дратичне відхилення k -го показника.

За певних умов першу головну компоненту F_{1j} можна прийняти як інтегральний індекс. Для зручності аналізу інтегральний індикатор перетворюють за формулою:

$$\tilde{F}_j = (F_{1j} - F_{\min}) / (F_{\max} - F_{\min}), \quad (3)$$

де F_{\min} ; F_{\max} – мінімальне і максимальне значення показника F_{1j} , $0 \leq \tilde{F}_j \leq 1$.

Використання моделі дозволило отримати інтегральний індекс, що характеризують фінансовий стан підприємств водопостачання та водовідведення, що функціонують в обласних центрах України станом на початок 2019 р. (рис. 2).

Шість прибуткових підприємств водопостачання ПАТ «АК КИЇВВОДОКАНАЛ», Філія «Дефоксводоканал» Одеса, КП «Івано-Франківськводокотехпром», РОКПВКГ «Рівнеоблводоканал», КП «Черкасиводоканал» очікувано зайняли перші рядки рейтингу. У той же час, як випливає з таблиці 1, позиції вищезгаданих підприємств в рейтингу, отриманому за допомогою інтегрального показника [12], є спірними, а збиткові підприємства виявилися в перших рядках (наприклад, КП «Водоканал» Запорізька ДМ).

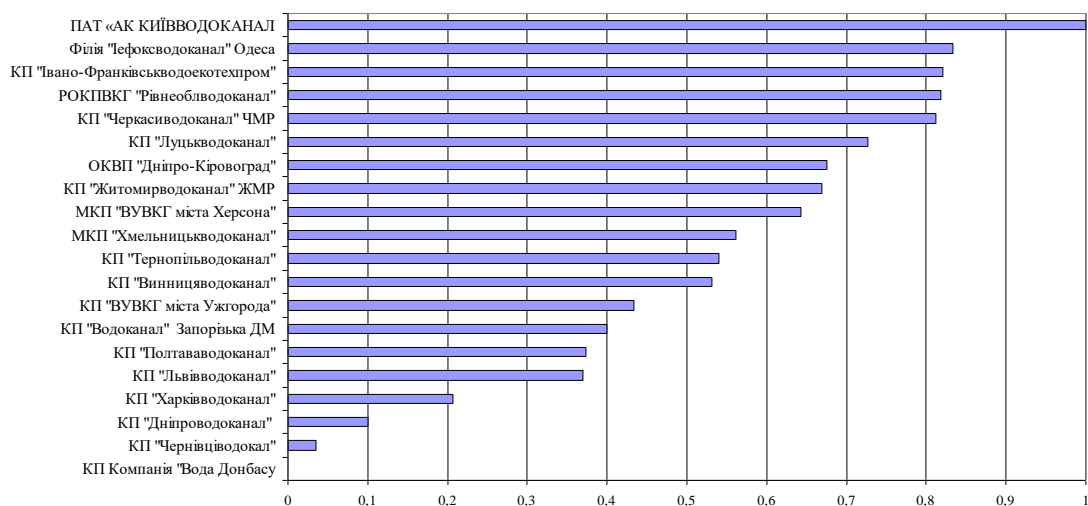

Рис. 2. Галузевий рейтинг підприємств водопостачання та водовідведення України станом на початок 2019 р

Висновки

Суперечливість підходів до оцінки фінансового стану підприємств вимагає подальшого вивчення проблеми, метою якої є розробка достовірної моделі інтегральної оцінки. Порядки обчислення інтегральних показників, які затверджено наказами урядових органам, на нашу думку, недостатньо об'єктивно відображають дійсний фінансовий стан і рівень кредитоспроможності підприємств.

Авторами побудовано економіко-математичну модель інтегрального індексу фінансового стану підприємства за допомогою методу головних компонент. Основна проблема полягає у виборі індикаторів, які б всебічно описували фінансову стійкість, ліквідність, рентабельність та ділову активність. Отримані результати розрахунку інтегрального індексу дозволяють визначити позицію підприємств водопостачання та водовідведення в галузевому рейтингу. Подальші дослідження цієї проблеми повинні бути спрямовані на вдосконалення моделі шляхом багаторазового тестування великої кількості підприємств різних галузей. Це дозволить визначитися з остаточним набором індикаторів, які формують інтегральний індекс.

Література

1. Бардаков, В. А. Економіка водопостачання та водовідведення [Текст] / В. А. Бардаков. – Харків : ХНАМГ, 2005. – 331 с.
2. Агаджанов, Г. К. Економіка водопровідно-каналізаційних підприємств [Текст]: навч. посіб. / Г. К. Агаджанов; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 392 с.
3. Федулова, С.О. Економіка підприємств водопостачання та водовідведення [Текст]: навч. посіб. / С.О. Федулова; за ред. проф. О.А. Півоварова; Укр. держ. хім.-тех. універ-т. – Дніпро: ДВНЗ УДХТУ, 2017. – 300 с.
4. Порядок складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки [Текст] / Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 02.03.2015 № 205
5. Перевознюк, В. Фінансовий стан підприємств водопостачання та водовідведення: порівняльний аналіз [Текст] / В. Перевознюк // Вісник THEU. – 2014. – № 4. – С. 114-121.

6. Клебанова, Т. С. Оцінка, аналіз і попередження кризового стану підприємств житлово-комунального господарства [Текст] : монографія / Т. С. Клебанова, О. В. Димченко, О. О. Рудаченко; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 193 с.
7. Рудаченко, О.О. Теоретичні основи дослідження фінансово-господарської діяльності підприємств житлово-комунального господарства [Текст] / О.О. Рудаченко, Єсіна В.О. // Науковий вісник Ужгородського національного університету – 2018. – вип. 21/2. – С. 78-80.
8. Valkauskas R. Assessment of the financial position of a company: theoretical aspect / R. Valkauskas // EKONOMIKA. – 2013. – Vol. 92(3). – С. 166-180.
9. Krutova, A., Kashina, N. (2017) Theoretical and methodological aspects of the analysis of the creditworthiness of the enterprise. *Problems of Economics*, -1, 211-216.
10. Чайковський, Я.В. Зарубіжні моделі аналізу кредитоспроможності позичальників- юридичних осіб [Текст] / Я. І. Чайковський, С. О. Краснов // Наука молода. – 2015. – № 22. – С. 151-162.
11. Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями [Електронний ресурс] / Постанова Правління Нацбанку України № 351 від 30.06.2016 р. (із змінами № 3 від 23.01.2018 р. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/document/download?docId=62899198>
12. Порядок проведення оцінки фінансового стану потенційного бенефіціара інвестиційного проекту, реалізація якого передбачається на умовах фінансової самоопитності, а також визначення виду забезпечення для обслуговування та погашення позики, наданої за рахунок коштів міжнародних фінансових організацій, обслуговування якої здійснюватиметься за рахунок коштів бенефіціара [Електронний ресурс] / Наказ Міністерства фінансів України № 616 від 14.07. 2016 р. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1095-16/stru/page2>
13. Андренко, О.А. Інформаційна система кредитного скорингу [Текст] / О.А. Андренко, С.М. Мордовцев, О. С. Мордовцев // БізнесІнформ. – 2019. – № 4. – С. 341-347.

References

1. Bardakov, V. (2005) Economics of water supply and sanitation. HNAGH, 331.
2. Agadzhanov, G. (2010) Economics of water supply and Sewerage enterprises: studies. - help. HNAGH, 392.
3. Fedulova, S. (2017) Economics of water supply and sanitation: studies. benefit. DVNZ UDHTU, 300.

4. Order of the Ministry of economic development and trade of Ukraine dated 02.03.2015 / No. 205-procedure for drawing up, approving and monitoring the financial plan of a business entity of the public sector of the economy
5. Perevoznyuk, V. (2014) Financial condition of water supply and sanitation: comparative analysis. *Vestnik TSTU*, 4, 114-121.
6. Klebanova, T., Dimchenko, O., Rudachenko, O. (2016) Assessment, analysis and prevention of the crisis state of housing and communal services enterprises: monograph. HNAGH, 193.
7. Rudachenko, O. (2018) Theoretical bases of research of financial and economic activity of the enterprises of housing and communal services. *Scientific Bulletin of Uzhgorod national University*. 21/2, 78-80.
8. Valkauskas, R. (2013) Assessment of the financial position of a company: theoretical aspect. *EKONOMIKA*, 92 (3), 166-180.
9. Krutova, A., Kashina, N. (2017) Theoretical and methodological aspects of the analysis of the creditworthiness of the enterprise. *Problems of Economics*, -1, 211-216.
10. Tchaikovsky, Ya., Krasnov, S. (2015) Foreign models of analysis of creditworthiness of borrowers-legal entities. *Nauka Molodaya*, No. 22, 151-162.
11. About the statement of Regulations on determination by banks of Ukraine of the size of credit risk on active banking operations. Resolution of Board of national Bank of Ukraine No. 351 of 30.06.2016. Retrieved from <https://bank.gov.ru/document/download? docId=62899198>
12. Order of evaluation of the financial status of a potential beneficiary of the investment project, which stipulates the conditions of financial sustainability, as well as defining type of collateral to service and repay loans at the expense of international financial organizations, the maintenance of which will be at the expense of

the beneficiary-the Ministry of Finance of Ukraine. Order of the Ministry of Finance of Ukraine No. 616 of 14.07. Two thousand sixteen. – Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1095-16/stru/page2>
13 Andrenko, O., Mordovtsev, S, Mordovtsev, O. (2019) Information system of credit scoring. *Biznesinform*, 4, 341-347.

Рецензент: д.е.н., проф. А.Е. Ачкасов, Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, Харків, Україна

Автор: АНДРЕНКО Олена Анатоліївна
к.е.н., доцент
Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова
E-mail - Elena.Andrenko59@gmail.com

Автор: МОРДОВЦЕВ Олександр Сергійович
к.е.н., старший викладач
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
E-mail - acmordov@gmail.com

Автор: МОРДОВЦЕВ Сергій Михайлович
к.е.н., доцент
Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова
E-mail - Sergey.Mordovcev@gmail.com

THE INTEGRAL INDEX OF THE FINANCIAL STATUS OF THE WATER SUPPLY AND SEWERAGE ENTERPRISES OF UKRAINE

O.Andrenko¹, O. Mordovcev², S. Mordovcev¹

¹O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv, Ukraine

²National Technical University «Kharkov Polytechnic Institute», Ukraine

The problem of stability of the financial potential of water supply enterprises depends on the implementation of a new industry development strategy, the development of which requires all-round comprehensive assessment of the financial and economic activities of each enterprise based on retrospective information. A generalization of theoretical and methodological approaches to assessing the financial condition of enterprises indicates the absence of a uniform procedure for the selection of indicators that form the integral index. The purpose of the study is to develop a methodological approach to the integral assessment of the financial condition of centralized water supply and sanitation enterprises using the method of multivariate statistical analysis. Integral assessment allows to create industry rankings, which makes it possible to identify the causes of the unstable financial condition of outsider enterprises and to develop the programs of improving their financial potential. In majority of cases, an integral indicator of the financial condition of an enterprise is a linear combination of indicators with weighting factors. In our opinion, the approaches for calculating integral indicators, approved at the level of the Ukraine government, insufficiently objective represent the real financial condition and level of enterprises creditworthiness. The authors of the paper propose an approach to the integral assessment of the financial condition of water supply enterprises. Among the main tasks, it is necessary to highlight the development of a model of the integral index of the financial condition of the enterprise, the introduction and improvement of the information system for monitoring the financial and economic activities of the enterprise; organization of a continuous comprehensive assessment of the main indicators characterizing the financial potential of the enterprise. To construct a model of the integral index of the financial condition of an enterprise, it is proposed to use an economic and mathematical model based on the principal component analysis. The main problem is the choice of indicators comprehensively described financial stability, liquidity, profitability and business activity. After testing the model, the following indicators were selected: coefficients of coverage, financial independence, return on working capital, net profitability, turnover of current assets. Using the model made it possible to obtain an integral index characterizing the financial condition of twenty water supply and sanitation enterprises in Ukraine. According to the industry rating in 2018 year, six profitable water supply companies took the first lines of the rating as expected. Further studies of this problem should be aimed to improve the model by repeatedly testing a large number of enterprises in various industries. It will allow to determine the final set of indicators which forms the integral index.

Keywords: water supply company, financial condition, integral assessment, integral index, ranking, creditworthiness, debtor class.